

HONVÁRI JÁNOS

Gazdasági és politikai elitváltás egy vidéki nagyvárosban az 1960-as évek második felében

A magyarországi elit összetétele a II. világháború végétől a rendszerváltásig 1945/46-ban és 1948/49-ben jelentősen, 1953-ban, 1956 után, és az 1960-as évek közepén kisebb mértékben változott. Az előadás a győri gazdasági és politikai vezetésben az 1960-as évek közepén bekövetkezett személyi változásokat mutatja be, amelyben az országosan ható tényezők (újabb gazdasági egyensúlyvesztés, tartós eladósodás tőkés relációban, termelékenység, minőségi problémák) mellett helyi és szubjektív okok is közrejátszottak. A történet két főszereplőjének, Horváth Edének, a győri vagongyár vezérigazgatójának és Lombos Ferencnek, megyei MSZMP első titkárnak a konfliktusa 1965-ben a Politikai Bizottság elé került. Az ügy országos (Biszkú Béla, KB titkár, PB-tag, Fock Jenő, PB-tag, miniszterelnök-helyettes, Pullai Árpád, a KV Adminisztratív Osztályának vezetője) és helyi mellékszereplői (Lakatos Bertalan, 1963 tavaszáig a vagongyár vezérigazgatója, Bittmann Ernő, MSZMP Győr városi pártbizottság első titkára, Katona Lajos, a megyei tanács elnöke, Czeller Béla, a Mosonmagyaróvári Mezőgazdasági Gépgyár igazgatója, Kócza András, a Mosonmagyaróvári Fémszerelvénygyár igazgatója, Porubszky János, a megyei PB végrehajtó bizottságának tagja, a megyei KNEB elnöke, valamint két asszony, Lombos Ferencné és Bittmann Ernőné) különböző időpontokban tűnnek fel és kerülnek ki – Horváth Ede kivételével – vesztesként az események sodrából. Bittmant és Lombost menesztik első titkári funkciójukból (utóbbi a megyei tanács vb elnöki székében landolt). Katonát, miután leváltották a megyei tanács éléről, vállalatigazgatóként korrupciós ügybe keveredett és emiatt szabadságvesztésre ítélték, Horváth Ede legnagyobb ellenlábasát, Porubszky Jánost pedig nyugdíjazták.